

Zlatý roh

Zpravodaj Starého Města pod Sněžníkem

Květen 2023

roč. XXIX

č. 5

8Kč

Volejbalový klub Staré Město
vás srdečně zve
na

Májový maskarní karneval

19. května 2023 v 19.30
Kulturní dům Staré Město

Hraje: DJ Larry
Gastro zážitky

Bohatá tombola
Cena pro nejlepší masku

Vstupné 120 Kč

Májový maskarní karneval je zase tady!

Květen patří dospělým, kteří se nebojí bavit.

Je tu máj a s ním po roce opět přichází Májový maskarní karneval. Jako v loňském roce jsou všichni dospělí zváni na akci plnou dobré hudby, jídla a zábavy.

Karneval se uskuteční v pátek **19. května 2023** v Kulturním domě ve Starém Městě. Začátek akce je v 19.30 a těšit se můžete kromě jiného na bohatou tombolu a cenu pro nejlepší masku. Hudební program nám zajistí osvědčený DJ Larry.

Volejbalový klub zve všechny ty, kteří se hodlají bavit ať už v masce či bez ní. Stejně jako loni má i letošní ročník přidanou hodnotu, kdy případný výtěžek z celé akce půjde na dobrou věc – tedy tam, kde je to ve Starém Městě potřeba. Minulý ročník podpořil útulek pro zatoulané kočky, otevření jsme ale jakémukoli tipu na potřebný projekt.

Přijďte se tedy pobavit, zatancovat, dobře se najíst a napít, a ještě díky tomu i pomoci těm, kteří to potřebují. O zábavu bude postaráno, protože každý dobře ví, že kdo si hraje, nezlobí! Těšíme se na vaše kostýmové nápady, protože díky nim na parketu našeho kulturního domu není nouze o zajímavá setkání! (za VK Janoušková)

Český den proti rakovině 2023

Zveme Vás na 27. ročník celonárodní veřejné sbírky Český den proti rakovině. Přijďte si **ve středu 10. května 2023** koupit symbolickou žlutou kytíčku měsíčku lékařského se světle-modrou stužkou a přispějte tak na prevenci i léčbu onkologických nemocí. Tématem letošního ročníku je nádorové onemocnění plic. **Ve Starém Městě se sbírka uskuteční na náměstí u horní kašny od 8 do 16 hodin** (v případě nepříznivého počasí v přízemí radnice, v chodbě kanceláře bytového hospodářství). **Cena za jednu kytíčku je minimálně 20,- Kč,**

můžete však přispět i vyšší částkou. Připravte si, prosím, přesnou částku, protože pokladní sáček je zapečetěný a nemůžeme z něj vracet drobné peníze. **Kytíčku bude možné zakoupit ještě ve čtvrtek 11. května a v pátek 12. května v Turistickém informačním centru Staré Město.** Děkujeme všem dárcům a podporovatelům Květinového dne! (Komise pro zdravotní a sociální péči Staré Město)

27. ročník celonárodní veřejné sbírky

Český den proti rakovině

10. 5. 2023
www.cdpr.cz www.lpr.cz

Liga proti rakovině Praha

Koupit e-kytíčku můžete odpoledním dárcovské SMS ve tvaru DMS KVET 30 nebo DMS KVET 60 nebo DMS KVET 90 nebo DMS KVET 190 na číslo 87 777. Cena DMS je 30, 60, 90, 190 Kč. Více na www.darcovskims.cz. Přijetí můžete také na sbírkový účet č. 4500000503040.

Hledejte prodejce kytíček? Stáhněte si mobilní aplikaci dárky v mobilním magazínu apromocionem.kalendariem.cz

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY STARÉ MĚSTO

TERMÍNY: 17.7. - 21.7.2023
14.8. - 18.8.2023

CENA: 2 450,- (Oběd, pitný režim)

PROGRAM:

- cyklo výlet
- tvořivé dílny
- zábavné a sportovní hry
- výlety do okolí
- exkurze
- výtvarné aktivity

O TÁBOŘE:

- 5 denní nepobytový tábor pro děti ve věku 7 - 15 let
- časové rozpětí tábora 7:30 - 16:00
- děti jsou po celou dobu v péči zkušených instruktorů
- kapacita tábora je 20 dětí

Outdoor
Jeseníky

Pořádající organizace:
Sportovní klub Outdoor Jeseníky z.s.
Zemědělská II/2, Staré Město 788 32

www.outdoorjeseniky.cz
TEL.: 732 33 60 75

Letní nepobytové tábory 2023 ve Starém Městě

Zástupci Sportovního klubu Outdoor Jeseníky se pro letošní rok pro velký zájem rodičů a dětí rozhodli zorganizovat letní nepobytové tábory v termínech **17. - 21. červenec a 14. - 18. srpen**.

Táborový program bude zaměřený na všestranný pohybový rozvoj účastníků, včetně

seznámení s netradičními sporty, tvořivé dílny, exkurze, výlety do okolí a mnoho další zábavy.

Pětidenní nepobytový tábor je určen pro děti ve věku 7 - 15 let. Děti jsou po celou dobu v péči zkušených instruktorů. Kapacita jednoho turnusu je 20 dětí.

Přihlašovací formulář a další informace naleznete na webu <https://www.outdoorjeseniky.cz/>. (Škrott, předseda Sportovního klubu Outdoor Jeseníky z. s.)

Pozvánka na odhalení pamětní desky

V sobotu 20. května 2023 bude odhalena pamětní deska na budově rekreačního střediska Uničovka, Kladská (Lesní) 35 (dříve Chata klubu českých turistů, ale i Mašínova chata, Rekreační zařízení Uničovských strojůren). Odhalení desky se koná u příležitosti 85. výročí zahájení budování těžkého opevnění v květnu 1938 na Staroměstsku. Přípravu výstavby, projekty, umístění jednotlivých objektů těžkého opevnění v terénu, typ a počet jejich zbraní, stanovení jednotlivých palebních úseků zajišťovalo a řídilo ve spolupráci s Ředitelstvím opevňovacích prací (ŘOP) Ženíjní skupinové velitelství I (ŽSV I) sídlící na této chatě pod

vedením plk. žen. Františka Barona. Výstavba opevnění u Starého Města pod Sněžníkem byla rozdělena do tří stavebních podúseků: Stavební podúsek „1/I – Staré Město pod Sněžníkem. Výstavba podúseku, celkem 10 objektů, byla zadána 5. května firmě Ing. Jan Bořkovec a zahájena 19. května 1938. Do 30. září 1938 byly dokončeny v hrubé stavbě 3 objekty a další rozpracovány. Stavební podúsek „2/I – Kutný vrch. Výstavba podúseku, celkem 11 objektů, byla zadána 5. května firmě Ing. Jan Matoušek a zahájena 18. května 1938. Do 30. září 1938 byly dokončeny v hrubé stavbě 3 objekty a další rozpracovány.

Stavební podúsek „3/I – Kolštejn. Výstavba podúseku, celkem 7 objektů, byla zadána 5. května firmě Ing. Jakub Domanský a zahájena 28. května 1938. Do 30. září 1938 byly dokončeny hrubé stavby 2 objekty a další rozpracovány. Bohužel naši předkové již nestihli postavit více a Mnichovská dohoda a zrada zastavili tento gigantický opevňovací program. Samotný program s odhalením desky začne ve 13 hodin před budovou rekreačního střediska Uničovka přivítáním hostů, proslovy, salvou čestné jednotky. Po odhalení desky a přesunu bude program pokračovat v bývalých pevnostních kasárnách v budově č. 2 v prostorách

Muzea vojenské historie a Staroměstska od 14.15 přednáškami o výstavbě prvorepublikového opevnění a jeho dalších osudech. Program bude zakončen diskusí na téma: Měli (mohli) jsme se bránit?

Srdečně zve spolek Staroměstských patriotů. (Vojtěch Stochleba)

Zpíváme všem maminkám!

Dětský pěvecký sbor Staráček společně s Komisí pro sociální a zdravotní péči pořádá k příležitosti Dne matek v **neděli 14.5. v Kulturním domě ve Starém Městě** hudebně-zábavné odpoledne. Začátek bude v 15 hodin. Občerstvení bude zajištěno. Vítání jsou všichni, rodiny i jednotlivci, ženy i muži.

Knižní tip na květen

Název: Les v domě

Autor: Alena Mornštajnová

Právě vyšla novinka od jedné z nejoblíbenějších autorek posledních let a opět půjde o literární událost roku. Mornštajnová je navíc jedinou autorkou, která má na seznamu nejčtenějších knih roku 2022 hned čtyři knihy a dá se očekávat, že na seznamu 2023 se objeví i její nová kniha. Kniha *Les v domě* se odehrává ve zcela jiných reáliích než její předchozí tituly, jedno ale mají společné: tajemství v hluboké minulosti, které nakonec stejně vyplave na povrch...

Kino Sněžník KVĚTEN

Willy a kouzelná planeta (animovaná dobrodružná komedie, 90 minut)
Středa 17. 5. 2023 v 17.00

Malý Willy cestuje s rodiči vesmírem. Po nehodě vesmírné lodi se sám v záchranné kapsli dostává na neznámou, divokou planetu. Naštěstí má s sebou důležitého parťáka – robota Bucka. V cizím světě na ně číhá mnoho nástrah a objevů...

Vstupné 60,- Kč.

Noc s Andersenem

Již po několikáté proběhla i letos v naší knihovně Noc s Andersenem – akce, která propojuje stovky knihoven v naší zemi i na světě a podporuje dětskou fantazii a touhu po příbězích a knihách obecně.

Po dlouhých letech, kdy nejen dětským čtenářům byla oporou a skvělou knihovnicí úžasná Lenka Stojková, jsme letos stáli před těžkým úkolem, a to, jestli budeme schopni dostát vysoké laťce, kterou bezesporu nastavila. Ale kdo se bojí, nesmí do lesa, a tak se opět poslední březnový večer a noc stala knihovna a celý kulturní dům zázemím pro 15 dětí. Odpoledne začalo jak jinak než čtením – tentokrát o Karkulínovi, a protože letošní ročník byl mimo jiné věnován ilustrátorce Heleně Zmatlíkové a výročí založení Walt Disney Studios, nemohlo chybět ani ilustrátorství – malování, a promítání jednoho z nejstarších filmů o Mickey Mousovi. Andersenovy děti se ovšem zhostily výborně i vaření večere, kterou pod taktovkou naší nové knihovnice Jany Horáčkové a Pavla Janouška zvládly jako profesionální kuchaři, a za jejich špagety i palačinky by se nemusel stydět ani věhlasný šéfkuchař. Noc pak patřila honu za pokladem, malé noční procházce, stolním hram i hudební honičce. Energie dětem nechyběla, a tak se šlo spát jaksepatří pozdě. To ostatně k dobrodružství v knihovně patří, a tak se ráno zdálo, že se celá akce, dle reakcí dětí, zdařila a všichni si ji užili. Třešničkou na dortu samozřejmě byly ráno k snídani i pekařské výtvořky rodičů a sourozenců, za které moc děkujeme. A už teď můžeme říci, že se těšíme na příští ročník! (Janoušková)

PŘEHLED KULTURNÍCH A SPORTOVNÍCH AKCÍ V MĚSÍCI KVĚTEN

KACZI – Křídla nad Šerákem

Datum: 19. května

Místo: Chata Jiřího na Šeráku

Koncert písničkářky, skladatelky a multiinstrumentalistky Kaczi na Chatě Jiřího na Šeráku. Vstupné v předprodeji 250,- Kč, v den akce 290,- Kč, děti do 12 let zdarma.

DEN REGIONU RUDA

Datum: 20. května od 14 hodin

Místo: Ruda nad Moravou, areál koupaliště

Od 14 do 18 hodin vystoupení žáků základních a mateřských škol a spolků obcí Regionu Ruda, prezentace obcí, ukázky požární techniky, nafukovací atrakce pro děti i dospělé. Od 18 hodin vystoupí Holátka, Graspekt a Micash. Bohaté občerstvení a ochutnávka moravských vín. Více na www.ruda.cz.

ČECHOMOR

Datum: 24. května

Místo: Šumperk, KD

Hudební skupina, která originálním způsobem zpracovává lidové písně. Na scéně působí již pětadvacet let a je držitelem několika ocenění Anděl. Za tu dobu se Čechomor mnohokrát proměnil jak personálně, tak stylem hudby. Jeho charakteristickým rysem ale vždy zůstala nápaditost aranžmá, osobitá interpretace a inspirace v lidové písni. **Cena vstupenek: 790,- Kč (do 23.5.) a 3. vlna 890,- Kč (v den konání).** Více na www.dksumperk.cz.

FORMANSKÝ DEN

Datum: 27. května od 10 hod

Místo: Hanušovice H-park

3. ročník Formanského dne v Hanušovicích. Můžete se těšit na soutěže tažných koní, rytířskou historickou scénu, historická zemědělská technika, výstavu drobného zvířectva, představení řemesel, scénu studeného čumáku. Hudební program zajistí Holátka, Clamortis a Noa. Vstupné dobrovolné

V RYTMU TANCE: MARTINA VIKTORIE KOPECKÁ A ZBIGNIEW CZENDLIK

Datum: 29. května od 18 hodin

Místo: Zábřeh, KD

Zbrusu nová talk show Martiny Viktorie Kopecké, blogerky, moderátorky a farářky Církve československé husitské a Zbigniewa Czendlika, charismatického římskokatolického kněze. Ona o sobě tvrdí, že je spíše introvertka, zatímco on se charakterizuje jako rozkošný rebel. On ve víře vychováván, ona si k ní našla cestu v dospělosti. Ona si nejvíc odpočine v galerii na výstavě, zatímco on sledováním sportovních přenosů všelikého druhu. Vstupné: 290,- a 350,- Kč. Více na www.kulturak.info.

Strípky z dějin Staroměstska XIV

Občas při procházce krajem člověk narazí na tajemný kámen, který k sobě přitahuje pozornost a svým vzhledem se liší od okolí. A když si nedovede jeho účel nebo vznik vysvětlit jinak, vymyslí si k němu pověst. To je případ všech čertových i kdovíjakých jiných kamenů, které vznikly přírodní cestou. Ale pak jsou tu člověkem opracované kameny či pomníčky, o kterých toho také moc nevíme. Zástupcem druhé kategorie je *pamětní kámen císařovny Alžběty* (zvané Sisi), který najdeme u cesty z Volské louky na Jelení chatu nad Brannou. Na plochem kameni zasazeném do země můžeme spatřit její portrét a nápis „Kaiserin Elisabeth † 10. September 1898“. Více o něm najdeme třeba v článku *Byla či nebyla Sisi v Jeseníkách*, který napsal Jiří Ošanec pro Hanácký kalendář (2017). Ale i jinde. Hlavním účelem textu bylo vyvrácení mýtu o tom, že císařovna Sisi navštívila tuto oblast, a proto jí krátce po jejím úmrtí v roce 1898 lesníci na tomto místě měli postavit pomníček. A proč zde píšeme o relativně vzdálené Branné a panovníci, která Staroměstsko nikdy nenavštívila?

Její pomníček – ve skutečnosti „jubilejní kámen“ – je sice na Jesenícku a Staroměstsku unikátní, ale má tu spoustu „bratranců“, pamětních či jubilejních kamenů, které byly vztyčeny koncem 19. nebo počátkem 20. století a připomínají panovníky, kteří byli s naším krajem spjatí mnohem více. Některé z nich měly štěstí a dochovaly se až do dnešních dnů. Jiné možná stále ještě čekají na objevení. Hledáním pamětních kamenů, sběrem informací o nich i popularizací těchto pomníků se zabývá parta nadšenců kolem Matouše Jiráka, která spravuje webovou stránku *jubilejnikameny.euweb.cz*. Najdeme zde podrobnou historii i databázi památníků podle lokalit. Asi nejčastěji můžeme narazit na kameny věnované knížeti Janovi (též Johannovi) II. z Lichtenštejna (1840–1929), který byl lidem zván „Dobrotivý“. Vládnout začal v roce 1858 a o 40 let později, tedy v roce 1898, bylo k tomuto významnému výročí panování vysazeno v jednotlivých lesních revírech 20 dubů letních, 20 dubů zimních a 18 dubů červených: dohromady jich bylo 58, tj. věk panovníka. Dále

symbolizovalo 18 dubů červených jeho věk v den nástupu panování a 40 dubů letních a zimních značilo počet let jeho vlády. Mezi vysazené duby byl zasazen kámen s vyrytým českým, německým nebo latinský nápisem. O deset let později (1908) byl nápis na některých místech doplněn a vysazeno dalších 10 dubů. Kníže Jan II. se velmi zajímal o lesnictví a chov zvířete a v roce 1898 založil Lovecko-lesnické muzeum na Úsově. Stavění pamětních kamenů a výsadbu jubilejních dubových hájů inicioval knížecí lesní rada Julius Wiehl, který tak nejen vyjádřil panovníkovi úctu, ale zároveň tím zjišťoval i hospodářské cíle, protože sledoval, jak se jednotlivým druhům dubů daří v různých nadmořských výškách. Když pak ve 20. letech 20. století proběhla v Československu pozemková reforma, přišli Lichtenštejnové o část svých pozemků (a o některé zámky) a osud jubilejních kamenů, které připomínaly staré pořádky, byl zpečetěn. Méně často lze narazit na jubilejní kameny císaře Franze Josefa, které obklopovalo 5 javorů klenů, které

symbolizovaly jeho 50 let panování.

Doplňme ještě, že také kameny císařovny Sisi byly obklopeny javory. Kromě Branné se jeden kámen měl nacházet v lesním revíru Stříbrnice a zřejmě i v Kunčicích.

Zatímco zmínky o vysazování stromů a zřizování pamětních kamenů najdeme v revírních kronikách, které se na některých polesích či v archivech dochovaly, a samotné kameny jsou často zakresleny do revírních plánů jednotlivých polesí, s kameny v terénu je to horší. Některé podlely zubu času, jiné nenechavcům či proticísařským náladám. Šance objevit nový kámen je velice malá, ale k podobnému zázraku s vydatnou pomocí místních občanů dojde. Na blíže neurčené lokalitě na Staroměstsku byl jeden takový kámen v loňském roce identifikován a brzy snad dojde k jeho obnovení a zasazení na původní místo.

Pokud se vydáte na jarní procházku, mějte oči na stopkách a třeba na nějaký narazíte. Květen je na takové pátrání ideální měsíc. (Za tým edice Urle Lenka Schindlerová, www.urle.cz, info@urle.cz)

KVĚTNOVÉ VAŘENÍ

Máme před sebou květen a hned dva svátky. Nechce se vám přemýšlet, co vařit, a přesto chcete potěšit jak děti, tak ostatní členy rodiny? Pak rozhodně musíte vyzkoušet lahodné masové kuličky v rajčatové omáčce. Připravíte je snadno a většinu ingrediencí najdete doma.

Masové kuličky s rajčatovou omáčkou a parmazánem

Ingredience: Masové koule: 2 ks cibule, 400 g mletého hov. masa, 400 g mletého vepř. masa, 3 ks vejce, 80 g parmazánu, 4 lžíce oliv. oleje, 200 g strouhanky, 1 hrst čerstvého tymiánu, řepkový olej, sůl, mletý pepř. **Rajčatová omáčka:** 4 lžíce oliv. oleje, 2 ks cibule, 5 stroužků česneku, 1 litr rajčatového pyré, 2 hrsti bazalky, špagety, 2 lžičky soli

Postup: Nejprve připravte rajčatovou omáčku. Ve velké pánvi rozpalte olivový olej a orestujte na něm nasekanou cibulku. Jakmile bude hotová, přidejte prolisovaný česnek a krátce orestujte. Poté přidejte rajčatové pyré, sůl a nechte zhruba 10 min. provařit. Ve velké míse smíchejte jemně nasekanou jarní cibulku, maso, vejce, sůl, pepř, parmazán, oliv. olej, tymián a strouhanku. Důkladně promíchejte a tvořte kuličky velikosti pingpongového míčku. V rendlíku rozpalte vyšší vrstvu oleje a max. dvě min. v něm osmažte kuličky, aby se zatáhly. Pak vložte do hlubokého plechu rajč. omáčku s bazalkou a navrch vyskládejte masové kuličky. Plech vložte do trouby předem vyhřáté na 200 °C a pečte 20 minut. Poté zasypte parmazánem a dopečte dalších 10 min. Podávejte s oblíbenými těstovinami. **Dobrou chuť!** (apetitonline.cz, red)

Rok v zahradě ... KVĚTEN

Květen nese své jméno oprávněně. Tento měsíc naše zahrádky již bují životem, mnoho květin, stromů a keřů ji zdobí svými květy. Byť se může zdát, že nejdůležitějším měsícem pro přípravu nadcházející zahradnické sezóny je březen, či duben, není tomu tak. Ani v květnu totiž nesmí zahrádkář zahálet.

V dubnu jsme opečovali náš trávník vertikutací a hnojením, avšak tím naše péče o trávník nekončí. V květnu je velice důležité trávník často síct, aby byl hustý, protože stonky trávy v květnu obsahují nejvíce růstového hormonu, v půdě je dostatek vláhy a také působí dubnové hnojení, proto roste nejvíce. V tomto měsíci je také vhodná doba pro založení nového trávníku výsevem či výsadbou drnů. Také se vysévá květinová louka.

Máte-li zahradu orámovanou živým plotem, nyní je čas podívat se na jeho tvar, pro který je zásadní pravidelný střih. Pozor ale na četnost: dřívěš, zimozelen, habr, cypřišek, buk, zimolez, růže, tavolník a zerav střiháme dvakrát do roka. Dřín, ptačí zob, meruzalka a tis třikrát. Jen jednou se střihá hlošina a mochna.

Od začátku května je možné vysazovat na záhon předpěstované sazenice letních košťálovin, jako je brokolice, květák nebo kedluben. Dále také saláty nebo předpěstované sazenice pórků. V polovině května (12.-14. 5.) slaví svátek Pankrác, Servác a Bonifác, tzv. ledoví muži, a už by nemělo v noci mrznout. Proto konečně můžeme doplnit záhonky o teplomilné rostliny, jako

jsou rajčata, papriky, chilli papričky, cukety, lilky, okurky, dýně a melouny. Avšak není pravidlo, že hned 15. května doma z oken posbíráte všechny sazenice a bez obav je vysadíte ven, jelikož se rostliny musí nejdříve pár dní otužovat, aby neutrpěly šok. To znamená postupné snižování teploty vzduchu až na úroveň teploty venku. V potaz je také třeba brát teplotu půdy a vody, kterou budeme rostliny zalévat. Ta by neměla být nižší, než je teplota vzduchu. Také se nevyplatí tuto výsadbu uspěchat, jelikož musí být venkovní teplota alespoň 10 °C, jinak rostliny zastaví svůj růst. Velmi choulostivé na teplotu jsou okurky.

Otužovat rostliny začneme přibližně 2 týdny před očekávanou výsadbou, a to postupným snižováním teploty větráním přes den v místnosti, kde se sazenice nachází a omezením závlahy. Avšak v den výsadby sazenice pořádně zalijeme, takhle se lépe přizpůsobí odlišným vnějším podmínkám. Také se sazenice dávají ven, zpočátku jen na pár hodin, do stínu, kde budou chráněny před větrem a deštěm. Postupně pobyt venku prodlužujeme a pár dní před výsadbou je necháme venku i přes noc.

Stále ale také můžeme v květnu vysévat semínka mrkve, salátů, červené řepy, hrášek a dále zeleninu pro podzimní a zimní sklizeň, jako například kadeřávek, růžičková kapusta, pozdní mrkev a pórek. V první polovině května stále vyséváme semínka košťálovin, jako brokolice, květák, kedlubna, dále rukolu či mangold. V druhé polovině května,

jakmile pomine hrozba přímrazných mrazíků, lze přímo do záhonu vysévat také cukety, dýně, patizony či melouny, jelikož tyto rostliny klíčí a rostou velice rychle. Dále lze po "zmrzlých" vysévat fazole nebo kukuřici. Stále lze v průběhu května vysévat byliny jako je máta, majoránka, saturejka nebo lichořeřišnice.

S přicházejícím teplem neožívají jen rostliny, ale i škůdci jako jsou slimáci. Tyto malá, extrémně žravá stvoření dokážou za velmi krátký čas zhatit naši dlouhou usilovnou práci. Boj s těmito škůdci je dlouhý, úporný a často neúspěšný. Rad a tipů, jak se jich zbavit, je mnoho.

Zásadním faktorem, jak ovlivnit množství slimáků v naší zahradě, je nakrátko posečená tráva, a to včetně míst, kde jsou keře. Dále uklizená zahrada bez kýblů, květináčů, desek apod. Pod nimi se nejraději slimáci ukrývají a rozmnožují. Pokud tyto předměty na zahradě máte, mějte je uložené co nejdál od záhonů.

Pokud už je v zahradě máme, mohou pomoci různé překážky, např. z pichlavých větviček ostružin nebo růží a dokonce i nahrubo rozdrcené skořápky či popel ze dřeva vysypané v 10 centimetrovém pásu kolem rostliny. Pokud máte vyvýšené záhony, pomůže olemovat jejich okraj deskou "na placato", takovou překážku slimák není fyzicky schopen překonat. Účinná je i měď. Například pásky či drobným pletivem z mědi lze ohraničit rostlinu či vyvýšený záhon. Dalším způsobem, jak ochránit své rostliny jsou jiné rostliny,

kteří slimáky odpuzují, jako je tymián, šalvěj, měsíček, lichořeřišnice nebo levandule. Například saláty a brukvovitou zeleninu, která jim chutná nejvíce, můžeme vysadit mezi tyto bylinky a tím je částečně ochráníme.

V obchodech můžeme nalézt přípravky přímo proti slimákům v podobě granulek. Pokud se vydáte touto cestou, vybírejte granule, které jsou bezpečné pro zvířata, nejen ty domácí, ale i pro žijící ve volné přírodě. Pokud jich máte na své zahradě velké množství, nezbyde vám nic jiného, než je sbírat a nějakým způsobem se jich zbavit. Avšak abyste to měli jednodušší, jsou vhodné různé pastě, jako například ze slupky (půlky) pomeranče, do které uděláte malý "vchod" pro slimáky, nebo umístíte zmiňovanou desku, květináč či kýbl a kameny, abyste vytvořili pro slimáky úkryt a tam je poté večer nebo brzy ráno posbíráte. Na pastě s pivem pozor, jelikož pivo je pro slimáky velmi lákavé a přiláká slimáky až 200 m vzdálené, takže ať nezvete i slimáky od sousedů.

Způsobů, jak bojovat se slimáky je opravdu velké množství. Zde je vypsáno jen pár z nich. Nejdůležitější je kombinovat a pravidelně provádět prevenci a přímý zásah proti nim.

Ať už se vás boj se slimáky a jinými škůdci týká či nikoli, nenechte si tenhle krásný měsíc zkažit a užijte si krásu rozkvetlých stromů a keřů a opečovávejte své zahrádky. Ty se nám zajisté v létě a na podzim odmění svou úrodou. (Šimková)

Z jednání Rady města č. 9 ze dne 22. března 2023

Rada města na svém jednání schválila

- veřejnoprávní smlouvu o výkonu úkolů Městské policie Hanušovice na území našeho města mezi městem Hanušovice a městem Staré Město,
- cenovou nabídku firmy Auto Kubíček s.r.o., Šumperk, na pořízení osobního automobilu Dacia Duster Blue dCi 115 4x4 za cenu 526 000,- včetně DPH pro městského strážníka. Rada města schvaluje nabídku financování po dobu pětileté záruky ve variantě 20% částky kupní ceny hrazené klientem (105 200,- Kč) a měsíční splátkou po dobu šedesáti měsíců ve výši 9 921,09 Kč,
- smlouvu o dílo mezi městem Staré Město a společností Ladislav Trčka – PROINK Staré Město na zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci budovy bývalé školky v Hanušovické ulice č.p. 117 na bytový dům,
- dodatek č.1/2023 smlouvy o poskytování knihovnických, informačních a metodických služeb v místní knihovně pro rok 2023 mezi městem Staré Město a městem Hanušovice,
- poskytnutí příspěvku na činnost zájmových a sportovních neziskových organizací a spolků z rozpočtu města Staré Město na rok 2023 pro Sportovní klub Outdoor Jeseníky, z.s. na činnost Dětského horolezeckého oddílu v částce 40 000,- Kč,
- poskytnutí příspěvku na činnost zájmových a sportovních neziskových organizací a spolků z rozpočtu města Staré Město na rok 2023 pro spolek Azyl Muriño, z.s., Kunčice na nezbytné veterinární úkony pro toulavé kočky na území Starého Města v částce 25 000,- Kč,
- žádost společnosti Erimetsa s.r.o., Nová Seninka 64, o odkup dříví na stojato (napadené kůrovcového dříví, vývraty a zlomy) v počtu 7 ks v areálu bývalého tábora Krupá za cenu 1 000,- Kč plus DPH,
- zvýšení nájmu v bytech č.p. 356, 357 a 358 na ulici Jesenická a č.p. 359 na nám. Osvobození a č.p. 400 na sídl. Budovatelů ve Starém Městě z důvodu provedení stavebních úprav, které trvale zlepšují užitočnost hodnotu pronajatého bytu a mají za následek trvalé úspory energie za vytápění, dle ustanovení § 2250 odst. 1 NOZ o částku 35,- Kč/m² a měsíc. Celkový měsíční nájem po navýšení bude činit 70,- Kč/m² a měsíc,
- prodejní cenu barevných pytlů na separovaný odpad, v rámci systému svozu pytlovaného separovaného odpadu, pro podnikající fyzické či právnické osoby (ubytovatele) v částce nákupní cena pytlů + 30 % rabat. Jedná se o opatření z důvodu zneužívání odběru většího množství pytlů na separovaný odpad,
- paušální částku ve výši 150,- za každou započatou půlhodinu drobných oprav souvisejících s běžnou údržbou a opravami městských bytů. Drobné opravy bytů jsou specifikovány v nařízení vlády č. 308/2015 Sb. V NOZ se uvádí, že nájemníci si provádějí a hradí drobné opravy sami,
- přidělení bytu č. 1 o dispozici 3 + 1, v domě č.p. 402 na sídl. Budovatelů ve Starém Městě,

vyslovila souhlas

- s pořádáním automobilových závodů na silnici II/46 v Nové Senince v úseku od hájenky u Webera po hraniční přechod na Kladském sedle ve dnech 8. a 9. 4. 2023 v době od 7:00 – 18:00 hod. V době konání závodu bude průjezd trasou řízený pořadatelem prostřednictvím semaforů,
- s omezením provozu mateřské školy, školní družiny a školní jídelny o hlavních prázdninách (červenec – srpen 2023). Mateřská škola bude uzavřena v době od 24.7. - 6.8.2023. V ostatní dny bude v provozu pouze jedna třída. Školní družina bude po celé letní prázdniny mimo provoz. Školní jídelna bude uzavřena v době od 24.7. - 6.8.2023.

z majetkoprávních záležitostí Rada města schválila

- záměr prodeje části pozemku p.č. 746/2 v k.ú. Hynčice pod Sušinou o přibližné výměře 236 m²,
- záměr pronájmu pozemku p.č. 3374/1 v k.ú. Staré Město pod Kralickým Sněžníkem o výměře 65 m²,
- záměr směny pozemků (z majetku města pozemek p.č. 1020/2 o výměře 542 m² a pozemek p.č. 1020/1 o výměře 795 m² v k.ú. Stříbrnice do majetku L. O a z majetku L. O část parcely p.č. 354/3 o přibližné výměře 107 m² a část pozemku p.č. 356/6 o přibližné výměře 81 m². Přesná výměra bude stanovena na základě geometrického plánu,
- pronájem částí pozemků p.č. 1006/1 a p.č. 1008/1 v k.ú. Staré Město pod Kralickým Sněžníkem o výměře 420 m² za účelem zřízení zahrádky,

neschválila

- finanční příspěvek ve výši 7500 Kč společnosti Linka bezpečí, z.s., Praha 8 na provoz dětské krizové linky,
- záměr prodeje části pozemku p.č. 3261/1 v k.ú. Staré Město pod Kralickým Sněžníkem o přibližné výměře 166 m².

Rada města vzala na vědomí

- rozhodnutí o poskytnutí dotace na obnovu místní komunikace Kunčice v částce 8 640 325,- Kč a ukládá místostarostovi zajistit posunutí termínu realizace akce z důvodu zároveň prováděných prací v Kunčicích (přeložka NN, rekonstrukce VO) z termínu dokončení 30. 6. 2023 na 31. 10. 2023,
- žádost o prodej nemovitosti, byt č. 4, v č.p. 5, na st.p.č. 156/1 v k.ú. Nová Seninka. Záměr prodeje předmětného bytu byl již zveřejněn, žádost bude postoupena Zastupitelstvu města,
- akceptování žádosti o dotaci: Energetické úspory bytového domu č.p. 402 a 403 v sídlišti Budovatelů s tím že, fond rezervuje na realizaci akce finanční prostředky v maximální výši 2 413 271,-Kč. Realizace a vyúčtování celé akce musí být nejpozději do 27. 2. 2025,
- zprávu o činnosti v Místní knihovně Staré Město za rok 2022.

Usnesení z jednání Rady města je zveřejněno na webových stránkách města, na elektronické úřední desce na náměstí Osvobození a v písemné podobě na nástěnce u radnice. Zápis z jednání Rady města je uložen u starosty města.

Legiovlak v Šumperku

20. století (1917 – 1920)

21. století

Připomenutí našich předků v době 1917 – 1920.
Připomenutí jednoho ze zdrojů energie pro vznik
Československé republiky.

železniční nádraží v Šumperku

úterý 2. května až pátek 5. května přístup 08:00 – 18:00
sobota 6. května a neděle 7. května přístup 09:00 – 19:00
vstup zdarma

zvou členové Československé obce legionářské ze Šumperka a okolí, vyznamenání Městem Šumperk

FORMANSKÝ DEN

27. 5. 2023 | SOBOTA | H-PARK HANUŠOVICE

3. ROČNÍK

VSTUPNÉ
DOBROVOLNÉ

REGISTRACE 8:00
ZAHÁJENÍ 10:00

SOUTĚŽE TAŽNÝCH KONÍ
RYTÍŘSKÁ HISTORICKÁ SCÉNA
HISTORICKÁ ZEMĚDĚLSKÁ TECHNIKA
VÝSTAVA DROBNÉHO ZVÍŘECTVA

PŘEDSTAVENÍ ŘEMESEL | SCÉNA STUDENÉHO ČUMÁKU
HUDEBNÍ PROGRAM: HOLÁTKA | CLAMORTIS | NOA

PARTNER
AKCE:

Hanušovice
Město na výhledové pozici

KLSK
Kulturní středisko, klub, kuchař

FORMANSKÝ DEN

3. ROČNÍK

PROGRAM

FORMANSKÝ DEN - SOUTĚŽ TAŽNÝCH KONÍ

- 8:00 ZÁPIS KONÍ
- 9:00 PRŮVOD MĚSTEM
- 10:00 SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ
- 13:30 1. SOUTĚŽNÍ DISCIPLÍNA - OVLADATELNOST S KLÁDOU
- 11:30 PŘEDVEDENÍ HISTORICKÉ ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY (1. ČÁST)
- 12:00 2. SOUTĚŽNÍ DISCIPLÍNA - FORMANSKÁ JÍZDA
- 13:30 PŘEDVEDENÍ HISTORICKÉ ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY (2. ČÁST)
- 14:30 3. SOUTĚŽNÍ DISCIPLÍNA - TĚŽKÝ (ABSOLUTNÍ) TAH
- 16:00 REZBÁŘSKÁ SHOW ABAKUK
- 17:00 VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ

SCÉNA STUDENÉHO ČUMÁKU

- 10:30 POLICIE ČR S ASISTENČNÍMI PSI
- 12:30 KYNOLGICKÝ KLUB HANUŠOVICE
- 13:30 UKÁZKA SLAŇOVÁNÍ SE PSEM - SDH PETROV NAD DESNOU
- 14:30 KYNOLGICKÝ KLUB JESENÍK
- 15:30 MYSLIVECKÁ KYNOLGIE, VÁBENÍ ZVĚŘE
- PASTEVČECKÁ UKÁZKA - BORDER KOLIE

RYTÍŘSKÁ HISTORICKÁ SCÉNA

- 12:00 PÁNÍ Z BLUDOVA NA HRADBY - ŠERMÍŘSKÉ SOUBOJE
- 13:00 SOKOLNÍCI - UKÁZKA VÝCVIKU DRAVCŮ
- 14:00 BARBAŘI - HUSITSKÁ EPOPEJ
- 15:00 TURNAJ RYTÍŘŮ A PĚŠÍ KLÁNÍ
- 16:00 U KRÁLOVSKÉHO LOVČÍHO - LETY DRAVÝCH PTÁKŮ
- 17:00 BUJARÉ PÍSENIČKY STŘEDOVĚKU

HUDEBNÍ PROGRAM

- 17:00 HOLÁTKA
- 19:00 CLAMORTIS
- 20:30 OHŇOVÁ SHOW
- 21:00 NOA

Kynologický klub Hanušovice všem pejskařům!

Máte štěně nebo staršího psa a chcete ho naučit poslušnosti?

Nevíte si rady se svým psem, který neposlouchá?

Chcete si vyzkoušet cvičení agility, poslušnosti nebo obrany?

Navštivte nás na našem cvičáku v Hanušovicích, cvičíme každou sobotu od 9:00.

Najdete nás na ulici Za Moravou GPS 50.0798006N, 16.9264772E

Bližší informace na tel. 737 552 495

nebo nás navštivte na našich Facebookových stránkách: Kynologický klub Hanušovice

Těší se na Vás členové Kynologického klubu

Pila-Janovy Roubenky

tel.:605 018 108, e-mail: Pila-janovyroubenky@seznam.cz

Kosmonautů 161, Staré Město pod Sněžníkem, 788 32

Vyrábíme a prodáváme stavební řezivo. V našem sortimentu naleznete stavební hranoly, prkna, fošny či střešní latě. K prodeji je i palivové dřevo - odkory, cena je individuální dle velikosti balíku.

- stavební hranol od 8.000,- Kč/m³ bez DPH
- stavební prkna 6.500,- Kč/m³ bez DPH
- střešní latě 7.000,- Kč/m³ bez DPH

Máte vlastní zdroj dřeva a potřebujete jej pořezat? Neváhejte nás kontaktovat.

NABÍZÍME

zprostředkování nákupu satelitního zboží. Montáže, rozvody, servis DVB-S satelitních sestav a pozemního Terrestrialního DVB-T vysílání. Doladění stávajících parabol. Naladění nových programů a poradenství.

Specializované fórum zabývající se satelitní problematikou naleznete na www.satdigitalne.cz.

Kontakt: 737537353

Opravy chladniček, mrazniček, el. sporáků, bojlerů, aku kamen u Vás doma.
Prodej nových chladniček, sporáků a bojlerů. Jejich zapojení a předvedení.

Kabát Jan

B. Němcové 595, Jeseník

Mobil: 606 420 133

E-mail: kabat-opravy@volny.cz

Z jednání zastupitelstva města č. 3 ze dne 14. března 2023

Jednání se zúčastnilo 14 zastupitelů a 11 občanů. Navržený program dle pozvánky měl celkem jedenáct bodů. Materiály k jednotlivým bodům jednání obdrželi členové ZM společně s pozvánkou. Starosta města navrhl vyřadit bod č. 9 – Rozpočtové opatření (rozpočet se bude případně opravovat v průběhu roku). Program jednání byl schválen.

Dnešní jednání bylo druhým řádným zasedáním nově zvoleného zastupitelstva.

Zastupitelstvo schválilo

- kupní smlouvu mezi Českou poštou a.s. Praha 1 a Městem Staré Město. Předmětem smlouvy je koupě pozemku p.č. 12 o výměře 409 m² jehož součástí je stavba (budova) č.p. 110 – rodinný dům za cenu 2 600 000,- Kč,

- nabídku úvěru od České spořitelny

- pro akci Zateplení bytových domů č.p. 401 - 405 formou investičního úvěru ve výši 25 000 000,- Kč a uložilo starostovi zajistit ve spolupráci s Českou spořitelnou předložení konkrétní úvěrové smlouvy,

- na rekonstrukci místní komunikace Kunčice, včetně předfinancování dotace v celkové výši 14 000 000,- Kč a ukládá starostovi zajistit ve spolupráci s Českou spořitelnou předložení konkrétní úvěrové smlouvy do příštího jednání ZM,

- plán činností finančního a kontrolního výboru na rok 2023,

- smlouvu o dílo „Staré Město, Kunčice – rekonstrukce veřejného osvětlení“ mezi Městem Staré Město a firmou Energomontáže Votroubek s.r.o. Rychnov nad Kněžnou. Předmětem smlouvy je rekonstrukce veřejného osvětlení v Kunčicích dle projektové dokumentace za cenu 2 573 887,80 Kč včetně DPH.

Dalším bodem schváleného programu bylo rozdělení dotací na činnosti a granty pro rok 2023. Starosta Lukáš Koreš navrhl oslovit spolky s návrhem zapojit do jejich činností děti a mládež a následně projednat v Radě města. Schválení dotace doporučil TJ Baník a středisku Junák, obě organizace podmínku zapojení dětí a mládeže splňují. Následně vystoupil Ing. Martin Skoumal z Klubu vojenské historie Olomouc a informoval přítomné o plánech klubu na Staroměstsku a požádal město o finanční příspěvek na zakoupení pěchotního srubu StM-S32 „Krajní“, který bude součástí naučné stezky po objektech opevnění v okolí Starého Města a Branné. Po krátké diskusi zastupitelstvo města schválilo finanční dar ve výši 150 000,- Kč.

V bodě Majetkoprávní záležitosti projednalo zastupitelstvo celkem čtyři návrhy záměru prodeje (ve všech případech záměry prodeje neschválilo) a dva prodeje pozemků (oba schválilo). Dále se zabývalo směny pozemků, duplicitou vlastnictví pozemku p.č. 948/3 v k.ú. Stříbrnice a uložilo radě města vytipovat nepotřebný nemovitý majetek určený územním plánem k zastavění a zveřejnění záměru prodeje těchto pozemků na úřední desce. Podrobnosti jsou uvedeny v usnesení z dnešního jednání.

Z připomínek a podnětů z diskuze:

K připomínce o nekvalitní provedené opravě silnice Hanušovice – Staré Město informoval místostarosta, že vedení Olomouckého kraje již reklamaci u zhotovitele (spol. Karet) podalo.

Další dotazy a připomínky se týkaly místní části Kunčice (oprava komunikace, veřejného osvětlení a třídění komunálního odpadu).

Usnesení z jednání zastupitelstva je zveřejněno na webových stránkách města, na elektronické úřední desce na náměstí Osvobození a v písemné podobě na nástěnce u radnice. Zápis z jednání zastupitelstva je uložen u starosty města.

Potřebuje opravdu Staré Město strážníka městské policie?

Nejhorší by bylo totiž nevidět, nechtít vidět, anebo neřešit, nechtít řešit a přehlížet ve stylu tvrzení, že nejde cokoli změnit k lepšímu.

Zkusme se teď prosím projít pomyslně po našem, jinak krásném, městě. A možná uvidíme věci, které jsme dříve neviděli. Určitě by šly změnit k lepšímu. Stačilo by málo. A někdy je potřeba jít štěstí a úspěchu vstříc. Třeba právě prostřednictvím městské policie.

Kdo chvíli stál, již stojí opodál:

Naprosto běžná situace, kdy auta parkují na chodníku. Ulice Hanušovická, náměstí Osvobození a Bezručova jsou toho jenom příkladem. Chudák babička s vnučaty,

anebo maminka s kočárkem, která musí z chodníku sejít přímo do vozovky, za zvuku troubícího a brzdícího auta. Řidič nadávající, co ta ženská leze s kočárkem na silnici je už jenom vrcholem beznaděje. A to se nebavíme o tom, že chodníky budou za chvíli zvláště a rozbité. Chodník není parkoviště. Obzvláště, když je možnost parkování opodál. Ale to by se muselo jít kousek pěšky...

A když se neparkuje na chodníku, tak zastavíme rovnou na trávníku. Je jedno, jestli na náměstí u

kašny, u věžáku či na sídlišti Budovatelů. Hlavně co nejblíže k hlavnímu vchodu či přímo pod okny. Že trávník vypadá za chvíli jako oranžiště a tankodrom nikomu nevádí, přeparkuje se o kousek vedle.

Rychle a zběsile:

Příjezdové ulice Hanušovická, Jesenická a Kladská jsou opět nehezky příkladem. Umístěné radary zajiště neslouží k překonání osobního rekordu, ale k uvědomění si, že jedu moc rychle. Očividně to asi nestačí. Bude potřeba přitvrdit. Nejde především o

řidiče, ale o bezpečnost nás všech.

Čistota je půl zdraví:

Při příjezdu u kasáren je cedule Staré Město. Nikoliv Chánov či jakákoliv východoslovenská osada. Jenomže kolikrát si není člověk jistý tím, kde to vlastně je. Zkuste se někdy projít lesoparkem. Z altánku se stává konzumiště tvrdého alkoholu; prázdné lahve a odpadky se hází ze svahu přímo dolů, ve stylu, kdo dál dohodí. Víceúčelové hřiště mezi školou a školkou, stejně jako venkovní učebna jsou kolikrát

v záplavě odpadků. Není bohužel řešení přidávat další a další veřejné odpadkové koše. Proč? Protože ve většině případů zejí prázdnotou. Je to především o lidích. Sběrný dvůr je v areálu bývalých kasáren, nikoliv u Mementa mori, na sídlišti Budovatelů či kdekoli jinde ve městě.

Autobusová zastávka na náměstí by měla sloužit jako úkryt před nepřízní počasí pro cestující, nikoliv jako objekt určený k demolování a konzumaci alkoholu. Potácející se podnapilí bezdomovci, možná zaslouží soucit a podat pomocnou ruku, ale nesmí obtěžovat kolemjdoucí, případně znečišťovat svými tělesnými potřebami veřejnou zeleň.

Třídění odpadu je naprosto běžná věc:

Kdo netřídí – zaplatí. Třídění odpadu je povinnost daná zákonem a město může v krajním případě přistoupit k pokutování hříšníků. Důležitější než

represe, je ale především prevence. Co se děje doma za zavřenými dveřmi těžko zjistíme. Jakmile ale přistavíme popelnici k vývozu, zapojujeme se okamžitě do systému svozu komunálního odpadu města a měli bychom respektovat daná pravidla. Argument, že mi plasty hodil do popelnice souseď, zajisté neobstojí. Vše se dá řešit gravitačním zámekem na popelnici.

Mezilidské vztahy – největší slabina:

Problematika především sídliště Budovatelů. Porušování domovního řádu, nájemní smlouvy, nočního klidu a občanského soužití jsou bohužel na týdenním pořádku. Výtržnictví, ublížení na zdraví, krádeže, podnapilost jsou další nehezky nástavbou. Vše se odehrává především v rovině přestupků. Viník zůstává na místě. Největší a nejtěžší úkol do budoucna. Věřím, že takové obyvatele mezi sebou nechceme. Stačí

několik zápisů a s hříšníky nebude prodloužena nájemní smlouva.

S prevencí je potřeba začít u dětí:

Jinde naprosto běžná věc. Strážník nemá sloužit jenom jako lidský semafor při přecházení cesty před budovou školy. Má působit také metodicky a preventivně, ve stylu upozornění, že to a tamto se holt nedělá a nebudeme toto konání v budoucnu tolerovat.

Vandalismus. Vandalové byli kmen barbarů a doufejme, že už dávno vymřeli:

Nová fasáda na věžáku na sídlišti Budovatelů vydržela týden. Poté byla znečištěna. A trend bohužel pokračuje dále. Je pravdou, že otisky po zabláceném kopačáku jsou na nové fasádě opravdu krásně vidět a dá se jednoduše posoudit, kdo dokopl výše či blíže na cíl, ale takhle opravdu ne! Lavičky slouží k odpočinku, nikoliv k čištění bot, anebo

zátěžové zkoušky pro zjištění, kdy se ji podaří zlomit. Stejně tak prolézačky, hřiště a plánovaný skatepark.

Drogy. Kapitola sama pro sebe:

Očividně se nám tady začíná nějak rozjíždět. Kdo nevidí – nechce vidět. Těžko se to prokazuje, ale dá se lehce znepřijemňovat a monitorovat. Pozdě bude, až někdo z nás vezme spravedlnost do vlastních rukou a s dealerem, který zničil jeho dítě, si to osobně vyřídí...

Nám to opravdu nevadí?

Zlí jazykové tvrdí, že to bude něco stát, ale věřím, že nám všem to za zlepšení stojí. Proto od 2. května budete potkávat ve městě a v místních částech našeho nového městského strážníka v doprovodu dvou asistentů prevence kriminality. Věřme, že se své práce, která je především posláním, zhostí na výbornou. Vítejte mezi námi! (Koreš Lukáš, starosta města)

Provádění drobných oprav v městských bytech

Vážení nájemníci městských bytů, dle ustanovení § 2207 zákona č. 89/2012, občanský zákoník a dle nařízení vlády č. 308/2015 Sb. si každý nájemník hradí sám běžnou údržbu bytu a za přesně definovaných podmínek si hradí i drobné opravy bytu.

Běžnou údržbou se rozumí udržování a čištění bytu včetně zařízení a vybavení bytu, které se provádí obvykle při užívání bytu. Jde zejména o malování, opravu omítek, tapetování a čištění podlah včetně podlahových krytin, obkladů stěn a čištění zanesených odpadů až ke svislým rozvodům. Dále se běžnou údržbou rozumí udržování zařízení bytu ve funkčním stavu atd.

Jako příklad drobných oprav uvádím opravy jednotlivých vrchních částí podlah, opravy

podlahových krytin a výměny prahů a lišt, opravy jednotlivých částí dveří a oken a jejich součástí, kování a klik, výměny zámků včetně elektronického otevírání vstupních dveří bytu a opravy kování, klik, rolet a žaluzií u oken zasahujících do vnitřního prostoru bytu, opravy a výměny elektrických koncových zařízení a rozvodných zařízení, zejména vypínačů, zásuvek, jističů, zvonků, domácích telefonů, zásuvek rozvodů datových sítí, signálů analogového i digitálního televizního vysílání a výměny zdrojů světla v osvětlovacích tělesech, opravy audiovizuálních zařízení sloužících k otevírání vchodových dveří do domu, opravy řídicích jednotek a spínačů ventilace, opravy a výměny uzavíracích armatur na rozvodech vody s výjimkou hlavního uzávěru

pro byt, výměny sifonů a lapačů tuku, opravy a certifikace bytových měřidel podle zákona o metrologii nebo zařízení pro rozdělování nákladů na vytápění a opravy a certifikace bytových vodoměrů teplé a studené vody, opravy regulátorů prostorové teploty u systémů vytápění umožňujících individuální regulaci teploty, opravy vodovodních výtoků, zápachových uzávěrek, odsavačů par, digestoří, mísicích baterií, sprch, ohříváčů vody, bidetů, umyvadel, van, výlevků, dřezů, splachovačů, kuchyňských sporáků, pečicích trub, vařičů, infrazářičů, kuchyňských linek, vestavěných a přistavěných skříní, opravy kamen na pevná paliva, plyn a elektřinu, kouřovodů, kotlů etážového topení na elektřinu, kapalná a plynná paliva, kouřovodů a

uzavíracích a regulačních armatur a ovládacích termostátů etážového topení; nepovažují se však za ně opravy radiátorů a rozvodů ústředního topení. Kompletní výčet drobných oprav je uveden v nařízení vlády č. 308/2015 Sb.

Jedná se o opravy, kdy celkový náklad na jednu opravu nepřesáhne 1000,- Kč. Náklady na dopravu a jiné náklady spojené s opravou se do nákladů na tuto opravu nezapočítávají a hradí je nájemce. Přesáhne-li součet nákladů drobných oprav v kalendářním roce částku rovnající se 100,-Kč/m² podlahové plochy bytu, další opravy v daném kalendářním roce se nepovažují za drobné opravy. Uvedu příklad, při výměře bytu 50 m² je tento roční limit drobných oprav 5000,-Kč,

nad tuto částku již bude hradit drobné opravy město.

Aby bylo možno náklad na drobné opravy řádně vyčíslit, byla 188. usnesením z 9. Rady města Staré Město, ze dne 22.3.2023, stanovena paušální částka ve výši 150,- Kč za každou

započatou půlhodinu práce zaměstnanců Městského úřadu Staré Město. V praxi to bude vypadat tak, že pokud si nájemník objedná opravu ve svém pronajatém bytě, bude hodnota opravy stanovena součtem materiálových a mzdových nákladů. Pokud se, dle

nařízení vlády č. 308/2015 Sb., bude jednat o drobnou opravu, uhradí ji nájemník v hotovosti v kanceláři OS MBH, případně převodem z účtu. Neučiní-li tak, bude tento náklad zanesen do vyúčtování služeb. Evidenci těchto oprav bude vedena v aplikaci SSBnet+ ,

kdy každý nájemník si může kdykoli zkontrolovat stav a cenu drobných oprav ve svém bytě za kalendářní rok, případně mu bude tato informace poskytnuta v kanceláři OS MBH. (Petrěň)

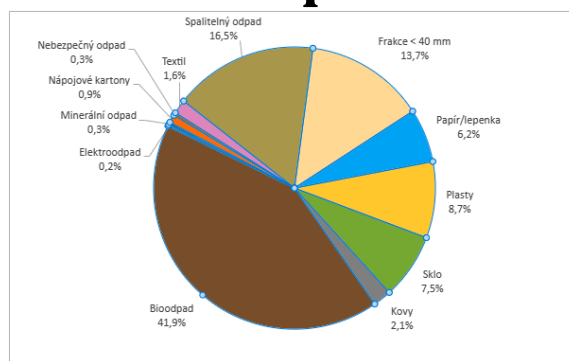
Třídíme? Tak trochu, dokázal třídící experiment

Jak všimaví kolemjdoucí i čtenáři Zlatého rohu postřehli, minulý měsíc proběhla na našem náměstí zajímavá akce, během které nám pracovníci Ekokomu, svozové firmy, která má na starosti ve Starém Městě svoz odpadu, ukázali, jak třídíme či netřídíme v našich domácnostech. Nešlo o žádné teoretické propočty a statistiky, ale ukázka proběhla na reálných odpadcích, které byly v jednu chvíli svezeny na náměstí z vybraných kontejnerů a popelnic po celém městě. Pracovníci vytřídili 200 kg směsného odpadu, jednotlivé vyříděné složky pečlivě zvážili a výsledky zapsali. Tak co, jsme připraveni nahlédnout pod pokličku našich popelnic a přijmout a obrazně se poprat s výsledky? Tak jdeme na to. Přestože plasty nepředstavovaly až tak šokující číslo, pořád naše popelnice odhalily mnohé ledabylosti v našich třídících zvycích. Separovatelného odpadu, tj. papíru, plastů, skla a kovů bylo 24,5 %. Zdá se, že poměr není až tak katastrofální, nicméně mluvíme o lehce oddělitelném odpadu, jenž nám nepřidává práci a můžeme ho vytřídít velmi lehce.

Větším problémem, který vyplynul z třídící akce, je ovšem obrovský poměr organického odpadu, tedy jídla, zbytků a jiných věcí rostlinného a živočišného odpadu. Toho bylo neuvěřitelných 41,9 %, tedy téměř 84 kg z 200 kg všeho odpadu v popelnicích! V době, kdy se vše zdražuje, je toto číslo až zarážející. „Štěstím“ pro naši budoucnost je, že 50 kg z toho tvoří kompostovatelný odpad.

Jaký z toho plyne závěr? Dalo by se říci, že tam, kde jsou, používáme kompostéry pouze na trávu a se slupkami z brambor (pomerančů, melounů, banánů), okurkami či shnilým ovocem už do kompostérů nechodíme. Ovšem ruku na srdce, stejně tak je třeba zvážit i možnost, že pro tyto případy zkrátka chybí ve městě dostatek kompostérů, do kterých by obzvláště lidé v obecních bytech kompostovatelné zbytky mohli ukládat. A nelze ani podcenit fakt, že je zkrátka potřeba obyvatele o této možnosti více informovat, vysvětlit, jaká jsou vlastně pravidla kompostérů a jaké možnosti nám dávají. A kromě kompostérů je tu ještě jedna možnost. Zbývajících 30 kg z vytříděného bio odpadu totiž tvořily zbytky jídla, které jsou jakkoli zpracované (např. vařené brambory, těstoviny, párky, rohlíky atd.) a nelze je odložit do kompostérů. Můžeme žehrat na plýtvání jídlem, ale co si budeme vykládat. Stát se může. Ale co pak tedy s tím? Zde přichází na řadu možnost hnědých kontejnerů na organický odpad, do kterých v případě potřeby můžeme umístit jak ten kompostovatelný, tak gastro zbytky. Ostatně právě obyvatelé bytů řeší ve své domácnosti více problematiku menší směsky gastro zbytků a kompostovatelných slupek, než trávy, plevele, rostlin a podobných.

Na přiloženém grafu si můžete všimnout i zhruba 14% položky takzvané frakce. Zde se jedná o odpad, jehož pevné části jsou menší než 4 mm. Pravděpodobně se jedná nejvíce o popeloviny. Zde nastává druhá otázka, na kterou je třeba

hledat odpověď – jak naložit s popelem a jak jej neodkládat do směsných kontejnerů.

A konečně jsme u poslední výraznější položky, a tou je spalitelný odpad – tedy ten, který je, jednoduše nevytříditelný (dětské plínky, hygienické potřeby atd.) Toho jsme měli v našich popelnicích 16,5 %, tedy zhruba 30 kg z těch 200 kg, které nám pracovníci Ekokomu cvičně vytřídili. Ideální stav v bezchybném třídícím odpadovém hospodářství by byl, aby těchto 30 kg tvořilo 100 % odpadu v našich směsných kontejnerech a popelnicích. Jinými slovy, kdybychom kompletně třídili, měli bychom místo 200 kg pouhých 30 kg, které nám popeláři musí vyvézt na skládku. A že by z toho plynuly velké finanční úspory v nakládání s odpady je více než jasné. Nežijeme ovšem v ideálním světě. Proto hranici vytříditelného odpadu stanoví stát od roku 2025 na alespoň 55 % z celého množství (takže nemusíme mít 30 kg ale cca 100 kg místo dnešních 200 kg). V kontextu našeho třídícího experimentu tedy máme ale stále co dělat! Už proto, že pokud tuto podmínku nesplníme, bude nám účtována výrazně vyšší, státem daná, složka za skládkovanou tunu odpadu.

Ale jak to udělat? Jednou z možností je výše zmíněné umístění kontejnerů na bio odpad. Druhou možností je informovat a vzdělávat. Poskytnout jasný návod a možnosti, jak to třídění provádět. Třetí možností je motivovat občany. Například tak, jak dnes činí již více míst, která chtěla svou zoufalou odpadovou situaci konečně vyřešit – ti, kteří třídí, platí méně, ti, kteří netřídí platí více. V řešení je adresné označení popelnic pomocí čipů a softwaru, díky čemuž se otevírá i varianta pohyblivé částky za poplatek odpadu. Kdo třídí a produkuje málo SKO zaplatí logicky méně. A obráceně, kdo netřídí, bude platit nejvyšší možnou, státem danou částku. Příkladem mohou být například kontejnery u bytových domů, které budou zamykatelné a čip budou mít pouze nájemníci. Příkladem dobré praxe je kolem nás dost a technologických možností v dnešní době je dostatek. O pomocníky tedy není nouze. Zbytek ale bude na nás. Na našich zvycích, ochotě a snaze nedělat ze světa kolem nás nekonečnou páchnoucí skládku, a ještě k tomu si za to náležitě připlácet. (red)

Společenská kronika

V květnu oslaví svá významná životní jubilea:

Hanusová Květoslava

Zimová Milena

Vojtíšková Edeltraud

Kubíčková Libuše

Morongová Antonie

Nejedlá Marie

Talpa Šimon

Uher Antonín

Russnáková Libuše

Našim spoluobčanům přejeme stále zdraví, mnoho štěstí a radosti ze života!

Narození

Štěpán Pouliček

Vojtěch Pouliček

Úmrtí

Dulovec Josef

DEN MATEK

14. KVĚTNA 2023

MOBILNÍ ROZHLAS INFORMACE VŽDY PO RUCE

Vážení občané,
ve Starém Městě funguje služba MUNIPOLIS, díky které vás můžeme efektivně informovat přímo do vašeho telefonu. Přihlaste se k odběru informací a už nikdy nezmeškáte důležité novinky a upozornění z naší samosprávy. Informace podle vašich zájmů vám budeme posílat e-mailem, SMS nebo jako zprávu do aplikace. Služba je pro občany ZDARMA!

Vzhledem k tomu, že každá odeslaná sms je pro město zpoplatněná, rozesíláme formou sms pouze nejdůležitější zprávy. Do mobilní aplikace a e-mailu odesíláme všechny zprávy. Proto doporučujeme při registraci stáhnout mobilní aplikaci, případně uvést e-mailovou adresu.

Co vám přihlášení do MUNIPOLIS přináší?

- Upozornění na krizové události
- Novinky a důležitá upozornění z úřadu
- Pozvánky na kulturní a sportovní akce a další

V registračním procesu si můžete sami nastavit, jaké typy informací vás zajímají (např. kultura, doprava, majitelé zvířat). Vaše údaje jsou v bezpečí a v souladu s GDPR. PŘIHLASTE SE K ODBĚRU INFORMACÍ ZDE: <https://mu-stare-mesto.munipolis.cz/registrace>. Registrovat se můžete také osobně v Turistickém informačním centru. Rádi vám pomůžeme. Oficiální aplikaci MUNIPOLIS naší samosprávy si můžete stáhnout přímo na App Store nebo Google Play. Poté si stačí přidat naši obec/město a budete mít informace vždy po ruce.

INZERCE

PRODÁM

**kozí mléko, syrovátku,
čerstvý i nakládaný kozí sýr.**

Tel. 724139491

JARNÍ SBÍRKA TEXTILU!

Máte doma nepotřebné oblečení, obuv, bytový textil, peřiny nebo hračky, které už nevyužijete a rádi byste je poslali dál? Darujte je neziskové organizaci Diakonie Broumov!

Pondělí 22. 5. až pátek 26. 5. 2023

v Kulturním domě Staré Město.

Otevírací doba:

Po, Út, St: 8 - 12 a 13 - 15 h

Čt, Pá: 8 - 12 a 13 - 17 h.

Do sbírky můžete darovat tyto věci:

- dámské, pánské, dětské oblečení a obuv,
- lůžkoviny, peřiny, polštáře, deky, spací pytle,
- ručníky, utěrky, záclony, látky min. 1 m²,
- hračky nepoškozené a kompletní,
- domácí potřeby, nádobí, menší funkční elektrospotřebiče.

Prosíme, respektujte PRAVIDLA SBÍRKY:

- veškeré darované věci musí být čisté, suché a nepoškozené!
- věci zabalte do pevných pytlů, tašek, krabic (nikoliv do odpadkových sáčků, jsou příliš tenké!)
- pytle, tašky, krabice zavažte provázkem nebo přelepte izolepou!
- nesbírá se nebezpečný odpad (ledničky, televize, počítače...) ani velkoobjemový odpad (koberce, matrace, nábytek, jízdní kola, dětské kočárky...).

Děkujeme Vám!

Komise pro zdravotní a sociální péči Staré Město.

Jaro v mateřské škole

Děti z mateřské školy mohly v uplynulých dnech prožít pěkné a pestré dny. Některé navštívily interaktivní hernu s tématem Afrika, jiné spolu s rodiči tvořily výzdobu školky. Pro všechny byla přichystána Velikonoční stezka a uspořádaný projektový den s tématem Canisterapie. MŠ navštívili 3 pejsci, děti se seznámily s pravidly chování ke psům, zahrály si hry,

pejsci předvedli své dovednosti a oddanost ke své paničce Mgr. Evě Martinkové. Se svými učitelkami pak vymalovaly a sestavily svého malého dřevěného pejska. Také ještě před zápisem si mohli naši předškoláci vyzkoušet, jak to ve škole chodí. Na další setkání a zkušební hodinu se svou budoucí učitelkou se jistě už těší. Pěkné jaro přeje kolektiv mateřské školy.

Zápis dětí do 1.třídy

Dne 4. 4. 2023 proběhl na půdě základní školy zápis dětí do první třídy pro školní rok 2023/2024. Každoroční ověření zralosti a školní způsobilosti předškoláků proběhlo v hravém duchu v nynější první třídě, kde nám děti předvedly, co všechno se v mateřské školce naučily. Paní učitelky prvního stupně si při pohovoru s dítětem nenásilnou formou ověřily zrakové i sluchové vnímání dětí, komunikaci s dospělým, u kreslení paní učitelky zhodnotily správný úchyt psací pomůcky, při povídání a hře zjistily, zda mají děti dostatečnou slovní zásobu a korektní výslovnost, zda určí správný počet a umí jej porovnat. Za pilnou práci obdržely děti malý dárek a rodiče několik rad a informací pro budoucí roli „rodiče prvňáčka“.

Samotnému zápisu předcházelo setkání rodičů předškolních dětí s paní učitelkou Podhorovou a vedením školy, kde byli rodiče obeznámeni, jak mohou s dětmi doma pracovat a připravit je na první třídu, také získali

odpovědi na nejrůznější dotazy. Děti se následně přišly podívat na budovu prvního stupně, kde si pro ně paní učitelka Podhorová připravila dvouhodinové „hraní na školu“. Plánujeme i další setkání budoucích prvňáků s učitelkami na prvním stupni a věříme, že se tak děti lépe adaptují na školní prostředí.

Za přípravu a organizaci zápisu, předešlých i následujících schůzek děkujeme vedení školy, učitelkám prvního stupně i kolegyním z mateřské školy, v neposlední řadě také všem zodpovědným rodičům. Všichni se budeme snažit, aby děti byly pozitivně naladěné na nástup do první třídy! (Matkovská)

Ester Baniová získala významné ocenění v pěvecké soutěži

Po úspěších našich dětských zpěvaček Ester Baniové a Natálie Řehové v okresním kole pěvecké soutěže Moravský zvoneček, můžeme pogratulovat znovu Ester Baniové za získání stříbrného pásma v krajském kole Hanácký kohút, které se konalo v Prostějově.

ZŠ a MŠ STARÉ MĚSTO, okr. Šumperk

pořádá

ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

na školní rok 2023/24

v budově mateřské školy

dne 9.5.2023 od 14:00 do 17:00 hod.

S sebou vezměte: občanský průkaz, rodný list dítěte, přihlášku dítěte do MŠ – potvrzenou lékařem.

Přihlášku dítěte do MŠ je možné stáhnout na stránkách školy na www.zssm.cz

Na nově přichozí děti i jejich rodiče se těší kolektiv MŠ.

Návštěva dopravního hřiště v Mohelnici

V úterý 11. 4. se žáci III., IV. třídy a dva žáci V. třídy vypravili na dětské dopravní hřiště do Mohelnice. Cílem návštěvy byla dopravní výuka, získání průkazu cyklisty a příprava na dopravní soutěž. Instruktoři nejprve žáky seznámili s pravidly jízdy na dopravním hřišti, poté si žáci měli možnost vyzkoušet jízdu na šlapací čtyřkolce, koloběžce a kole. Začínající řidiči si museli poradit s nástrahami v podobě kruhového objezdu, příkazaného směru jízdy a nejrůznějších příkazových a zákazových značek. K získání průkazu cyklisty bylo

potřeba nejprve úspěšně napsat dopravní test a poté před instruktorem předvést bezpečnou a pokud možno bezchybnou jízdu na dopravním hřišti. Cyklisté, kteří nejlépe zvládli praktickou jízdu a dobře napsali test, byli V. Černohorský, A. Pešek, J. Matoušek, V. Bilošová a B. Dulovcová. I přes lehce mrazivé počasí se akce vydařila a všichni žáci IV. a V. třídy získali průkaz cyklisty, který dokládá jejich znalosti a schopnosti jízdy na kole či koloběžce. (Bilošová)

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: ČTVRTEK 18. 5. 2023

Periodický tisk územního samosprávného celku ZLATÝ ROH, měsíčník Města Staré Město, vychází k prvnímu dni v měsíci ve Starém Městě. Vydavatelem je Město Staré Město, nám. Osvobození 166, 788 32 Staré Město. IČ 00303364, ev. č. MK ČR E 13110. Případné příspěvky doručte do TIC nebo na e-mail: zlatyroh@stare mesto.info. UVEŘEJNĚNÉ PŘÍSPĚVKY NEMUSÍ NUTNĚ VYJADŘOVAT STANOVISKO VYDAVATELE